

Mot.
1989/90
U621-626

Motion till riksdagen

1989/90:U621

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Sanktionsåtgärder mot Sydafrika

Den demokratiska massrörelsen i Sydafrika har med stöd av omvärldens sanktioner förmått apartheidregimen att ta kontakter som kan utvecklas till förhandlingar mellan regimen och erkända företrädare för den svarta majoriteten.

Det är i detta läge mycket viktigt att omvärldens stöd i form av sanktioner inte försvagas. Tvärtom bör det stärkas. Sverige har i detta avseende spelat en viktig roll som föregångare och bör fortsätta så.

De kyrkliga och fackliga ledarna säger följande om den nuvarande rasistregimen: "De Klerks tal om förhandlingar kommer inte ens i närheten av de krav som majoriteten av sydafrikanerna ställer. Hans förslag till reformer baseras på ett vidmakthållande av grupprättigheterna och skyddet av den vita dominansen inom apartheids strukturer. Trotskampanjen och Kampanjen för att få fram sanningen syftade till att visa falskheten i statens löften om reformer. Vi anser att de Klerks regering tvingats erkänna folkets rätt till fredliga protester genom att tillåta ett antal demonstrationer under de senaste veckorna. Men det erkännandet har tvingats fram ur en envis kamp och inte ur att regimen ändrat uppfattning.

Vi är övertygade om att regimen aldrig kommer att gå in i genuina förhandlingar med de legitima ledarna om den inte tvingas till det. Förhandlingar i Sydafrika kommer att vara resultatet av ett ökat tryck, inte ersättningen för det. Att lätta på trycket vid denna tidpunkt vore ett historiskt och strategiskt misstag, en tragedi för landet.

I enlighet med detta upprepar vi vår uppmaning till utländska regeringar att genomföra och arbeta för totala, tvingande sanktioner genom FN och att införa egna effektiva och omfattande sanktioner mot apartheid."

På grund av brister i nu gällande lagstiftning om handel med Sydafrika kan svenska företag fortfarande spela en aktiv roll för apartheidregimens överlevnad genom att bli årligen tillföra miljontals kronor i skatt till den sydafrikanska statsbudgeten. En tredjedel av denna går till militären och andra organ för minoritetens förtryck av majoriteten.

För att få till stånd en effektiv bojkott av Sydafrika bör följande tre åtgärder vidtagas:

1. att svenska företags verksamhet i Sydafrika helt upphör,
2. att statliga förvaltningar rekommenderas att undvika kontakter med företag som har Sydafrikaanknytning,

3. att kommuner och landsting ges möjligheter att bojkotta företag med investeringar i Sydafrika.

Mot. 1989/90
U621

Det är nu viktigt att apartheidregimen utsätts för ett hårdhänt tryck från omvärlden. Sverige kan här spela en viktig roll genom att nu ta nästa steg och införa en total ekonomisk bojkott av Sydafrika.

De svenska företagens argument om att de svarta drabbas vid en totalbojkott är inget trovärdigt skäl för att inte utvidga bojkotten mot Sydafrika. Den svarta befolkningsmajoriteten delar inte de svenska företagens uppfattning.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att de svenska företagen bör lämna Sydafrika,

2. att riksdagen hos regeringen begär att rekommendationer utfärdas till statlig förvaltning att undvika kontakter med företag som har Sydafrikaanknytning,

[att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att kommuner och landsting kan bojkotta produkter och tjänster från företag som är verksamma i Sydafrika.¹]

Stockholm den 25 januari 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

¹ 1989/90:K639